KENTİÇİ

ULAŞIM YÖNETİMİ

MEVZUATI

Sunumda, aşağıda belirtilen kanunlar yönünden değerlendirmeler yer almaktadır

- 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı **Karayolları Trafik Kanunu**
- 03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı **İmar Kanunu**
- 09.04.1987 tarihli ve 3348 **Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun**
- 10.06.2004 tarihli ve 5216 sayılı **Büyükşehir Belediyesi Kanunu**
- 07.06.2005 tarihli ve 5362 sayılı **Esnaf Ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu**
- 03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı **Belediye Kanunu**
- 25.06.2010 tarihli ve 6001 sayılı **Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun**

Ulaşım konusunda temel unsur yol olduğundan, aşağıda önce, yollarla ilgili düzenlemelere sonra da toplu ulaşıma yer verilmektedir.

1-) Ülkenin ulaştırma sistem ve hizmetlerinin ülkenin ihtiyaçlarına uygun olarak tesisi ve geliştirilmesi görevi Ulaştırma Bakanlığı'na aittir.

İlgi kanun ve hükümler:

09.04.1987 tarihli ve 3348 Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun

AMAÇ
MADDE 1 - Bu Kanunun amacı, ülkenin ulaştırma ve haberleşme sistem ve hizmetlerinin ülkenin ihtiyaçlarına uygun olarak tesisi ve geliştirilmesi için Ulaştırma Bakanlığının kurulmasına, teşkilat ve görevlerine ilişkin esasları düzenlemektir.

GÖREV

MADDE 2 - Ulaştırma Bakanlığının görevleri şunlardır:

a) Ulaştırma ve Haberleşme iş ve hizmetlerinin, Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükümleri saklı kalmak üzere teknik, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlara, kamu yararına ve milli güvenlik amaçlarına uygun olarak kurulmasını, geliştirilmesini ve bu hizmetlerin birbirini tamamlayıcı şekilde yürütülmesini sağlayacak esasları tespit etmek, Telekomünikasyon Kurumunun görev ve yetkileri saklı kalmak kaydıyla ve uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

d) Ulaştırma ve haberleşme işlerinde Karayolları Trafik Kanunu hükümleri saklı kalmak üzere kamu düzenini, can ve mal güvenliğini sağlayacak şekilde tedbirler almak, aldırtmak ve uygulanmasını takip etmek ve denetlemek,

2-)Karayolları ağının ulusal düzeyde geliştirilerek yaygınlaştırılması; karayolları ve karayollarıyla ilgili altyapı, diğer yatırımlar ve hizmetlerin, diğer ulaşım sistemleri ile uyumlu bir şekilde yapılması Karayolları Genel Müdürlüğü'ne aittir.

Otoyol, Devlet ve İl Yolları, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğundadır.

İlgi kanun ve hükümler:

25.06.2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; karayolları ağının kalkınma planları, ulaştırma ana planı, stratejik plan ve programlar çerçevesinde ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde ulusal düzeyde geliştirilerek yaygınlaştırılmasını; karayolları ve karayollarıyla ilgili altyapı, diğer yatırımlar ve hizmetlerin, ekonomik ve sosyal gelişmenin gereklerine uygun, diğer ulaşım sistemleri ile uyumlu, güvenli ve çevreye duyarlı bir şekilde yapılması ve/veya yaptırılması ve Karayolları Genel Müdürlüğünün çalışma usul ve esasları ile teşkilat ve görevlerine ilişkin hükümleri düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

d) Devlet yolları: Belediyeler veya diğer kurumların sorumluluğunda bulunan yollar dışında kalan ve transit trafiği, illere, limanlara, tersanelere, hava alanlarına, demiryolu istasyonlarına, sınır kapılarına kesintisiz olarak ulaştıran ana karayollarını,

h) İl yolları: Belediyeler veya diğer kurumların sorumluluğunda bulunan yollar dışında kalan, illeri birbirine, Devlet yollarına, limanlara, tersanelere, demiryolu istasyonlarına, hava alanlarına ve kamu ihtiyacının gerektirdiği diğer yerlere bağlayan ve bir il sınırı içinde başlayıp biten karayollarını,

i) Karayolu: Trafik akışına imkân sağlamak üzere kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeritleri, köprüler, tüneller, her türlü sanat yapıları, koruma yapıları ve diğer alanları,

k) Otoyol: Yüksek standartlara sahip, trafik seyrinde asgari hız sınırlaması uygulanan, seyahat hızı yüksek ve üzerinde erişme kontrolünün uygulandığı karayolunu, ifade eder.

Görev ve yetkiler

MADDE 4- (1) Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Otoyol, Devlet ve il yolları ağına giren karayolları güzergâhları ile bunların değişikliklerine ilişkin planları hazırlamak veya hazırlatmak.

b) Hazırlayacağı programlar uyarınca karayollarını yapmak, yaptırmak, emniyetle kullanılmalarını sağlayacak şekilde sürekli bakım altında bulundurmak, bakımını yaptırmak, onarmak, onarımını yaptırtmak, işletmek, işlettirmek.

Görev ve sorumluluk alanındaki yol ağları

MADDE 13- (1) Genel Müdürlüğün görev ve sorumluluk alanında bulunan karayolları; otoyollar, Devlet yolları ve il yolları olmak üzere üç sınıfa ayrılır.

(2) **Otoyol, Devlet yolu ve il yolu niteliğindeki karayolu ağları;** kamu yararı, millî savunma ihtiyaçları ve bu ağların gelişmesine tesir eden ekonomik etkenler göz önünde tutulmak suretiyle Genel Müdürlük tarafından ilgili kuruluşların görüşü alınarak tespit edilir ve Bakan onayı ile uygulanır. Düzeltmeler, değiştirmeler, eklemeler ve çıkarmalar da aynı usulle yapılır.

(3) **Genel Müdürlüğün görev alanından çıkarılan karayollarına ait tüm hak ve sorumluluklar, gerekli yazılı bildirim yapıldıktan sonra başkaca işleme gerek kalmaksızın ilgili idarelerine devredilmiş sayılır.**

3-) Devlet yolları ile il yolları dışındaki karayolları belediyelerin sorumluluğundadır.

Bu sorumluluk, Büyükşehir Belediyesi bulunan illerde anayollar bakımından Büyükşehir Belediyesinin; diğer yollar bakımından ise Büyükşehir İlçe Belediyelerinin uhdesindedir.

<u>İlgi kanun ve hükümler:</u>

10.06.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve sorumlulukları
MADDE 7.- Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

f) Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak; …

durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

g) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımını sağlamak, kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilan ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.

03.07.2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu

Belediyenin Görev ve Sorumlulukları

MADDE 14.- Belediye, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, **ulaşım gibi kentsel alt yapı; ...** hizmetlerini yapar veya yaptırır.

13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

Belediye Trafik Birimleri, Görev ve Yetkileri
Madde 10 - (Değişik: 3176 - 28.3.1985) Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş

Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vuku bulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.

8. Bu Kanunla Emniyet Genel Müdürlüğünün trafik kuruluşlarına verilmiş olan denetim, yönetim ve düzenleme görevleri de İçişleri Bakanlığınca gerekli görülen yerleşim birimlerinde yönetmelikle tesbit edilen usul ve esaslara göre belediyelere devredilebilir.

4-) Karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri Karayolları Trafik Kanunu ile düzenlenmiştir.

İlgi kanun ve hükümler:

13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

Amaç
Madde 1 - Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.

5-)Ulaşım sisteminin İmar Kanunu'na uygun olarak kurulması gerekir.

İlgi kanun ve hükümler:

03.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu

AMAÇ :
MADDE 1 - Bu Kanun, yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların; plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun teşekkülünü sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.
GENEL ESAS :
MADDE 3 - Herhangi bir saha, her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılmaz.

6-)Toplu taşıma hizmeti yönünden, Büyükşehir Belediyeleri ile diğer belediyeler mevzuat yönünden farklı düzenlemelere tabi tutulmuştur.

A-) Büyükşehir Belediyeleri

Büyükşehir Belediyesi kurulan illerin sorunları diğer belediyelerden farklı olduğundan Anayasa'nın 127/3 üncü maddesinde yer alan *"Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir."* hükmüne istinaden kurulan büyükşehir belediyelerinde ulaşımla ilgili görev ve yetkiler de farklı şekillerde düzenlenmiştir.

Bu konuda, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile getirilen iki düzenleme özellik arz etmektedir.

Bunlar şöyledir:

1-) Büyükşehir Belediyesi bünyesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının da katılımıyla teşekkül eden Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) kurulmuştur.

2-) Büyükşehir Belediyelerinde, ulaşım yönetimi açısından öncelikle 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu uygulanır. Müteakiben de 5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğer ilgili kanunlarının aynı konuda Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile çelişmeyen hükümleri uygulanır.

Diğer bir ifadeyle, Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda yer alan hükümler, aynı konuda düzenleme yapan diğer kanunların hükümlerine karşı öncelik taşır.

Dolayısıyla, Büyükşehir Belediyesi'nin yetkili olduğu konularda diğer kanunlara istinaden başka kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak işlemlerin uygulanabilirliği bulunmamaktadır.

Bu bağlamda, Ulaştırma Bakanlığı tarafından verilen A-1 Yetki Belgesi'ne istinaden gerçekleştirilmek istenilen İl'den İl'e toplu taşımacılık ile ilgili olarak açılan bir davada Danıştay 8. Daire'nin 01.04.2009 tarihli ve 2008/7908 E. 2009/2277 K. sayılı kararı ile de onanan İstanbul 9. İdare Mahkemesi'nin 27.05.2008 tarihli ve 2007/876 E. 2008/1125 K. sayılı kararında, UKOME'nin 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu hükümleri uyarınca ulaşımla ile ilgili olarak üst düzey karar alma yetkisine sahip olduğu belirtilmiştir.

UKOME özetle; büyükşehir içindeki kara, deniz, su, göl ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamakta; Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile büyükşehir belediyesine verilen trafik hizmetlerini planlama, koordinasyon ve güzergah belirlemesi ile taksi, dolmuş ve servis araçlarının durak ve araç park yerleri ile sayısının tespitine ilişkin yetkiler ile büyükşehir sınırları dahilinde il trafik komisyonunun yetkileri UKOME tarafından kullanılmaktadır.

Ulaşım koordinasyon merkezi tarafından toplu taşıma ile ilgili alınan kararlar, belediyeler ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Büyükşehir belediyelerine bu Kanun ile verilen görev ve yetkilerin uygulanmasında, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz. Bu nedenle, İl Trafik Komisyonlarının görevlerini büyükşehir belediyelerinde UKOME yerine getirmektedir.

İlgi kanun ve hükümler:

10.06.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 7.-

f) Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini planlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergahlarını belirlemek;

durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek.

p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 17 nci maddesinde yer alan UKOME'nin oluşum şekli aşağıda belirtilmektedir:

(1)UKOME, büyükşehir belediye başkanı veya görevlendireceği kişinin başkanlığında;

a) Büyükşehir belediye başkanınca, belediyenin ulaşım ve yatırımlarla ilgili daire ve işletmeleriyle bağlı kuruluşlarından en az şube müdürü seviyesinde görevlendireceği en fazla on kişinin,

b) Milli Savunma Bakanlığı temsilcisinin,

c) Jandarma Genel Komutanlığı temsilcisinin,

ç) Emniyet Genel Müdürlüğü temsilcisinin,

d) Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığı temsilcisinin,
e) Sınırları içerisinde deniz bulunan büyükşehirlerde, Denizcilik Müsteşarlığı temsilcisinin,
f) Karayolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin,
g) Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcisinin,
ğ) Kara Ulaştırma Genel Müdürlüğü temsilcisinin,
h) Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü temsilcisinin,
ı) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü temsilcisinin,
i) Kendi belediyelerini ilgilendiren ve belediyelerinin yetki alanı içerisinde oluşan ve o belediyenin sınırları içerisinde başlayıp biten ulaşım konularında ilçe ve ilk kademe belediye başkanları veya görevlendirecekleri bir üyenin, katılımından oluşur.

(2) UKOME toplantılarına ayrıca, gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının veya oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun temsilcileri oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere davet edilir.

l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat vermek.

p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 18 inci maddesinde yer alan UKOME'nin görevleri aşağıda belirtilmektedir:

(1)UKOME, büyükşehir içindeki kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde her türlü taşımacılık hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak üzere; ulaşım, trafik ve toplu taşıma konularında üst düzeyde yönlendirici karar alma, uygulama, uygulatma ve ilgili mevzuattaki usulüne göre gereken tesisleri kurma, kurdurma ve işletme hak ve yetkilerine haizdir. Bu amaçla;

a) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, mevzuatla yetkili kılındığı durumlarda mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almakla,

b) Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde nazım plan çerçevesinde, arazi kullanım ve ulaşım planlama çalışmalarıyla büyükşehir ulaşım planını yapmak, yaptırmak, uygulamak ve uygulatmak için gereken karar ve tedbirleri almakla,

c) Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözümlemek, trafikle ilgili olarak ülkeyi ilgilendiren veya mevzuat değişikliği gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmekle,

ç) Kara, deniz, göl, nehir, kanal ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek;

otobüs, taksi, dolmuş ve servis durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek, gerçek ve tüzel kişiler ile resmi ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü şahıslara işletilmesi için izin vermek, izin verilen otoparklar ile karayolu üzerindeki diğer park yerlerinde özürlüler için işaretlerle belirlenmiş bölümler ayrılmasını sağlamakla,

d)Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları ile bu taşıtların teknik özelliklerini tespit etmek, çalıştırılabileceği yerler ile güzergâhlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek, bunlara izin ve çalışma ruhsatı vermekle,

e) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde, ulaşım, toplu taşıma ve trafik mevzuatının büyükşehir belediyesine verdiği yetki doğrultusunda uygulamaya yönelik yönlendirici karar almak ve görüş oluşturmakla,

f) İlçe ve ilk kademe belediyelerce düzenlenen yol ve kavşaklar ile büyükşehir belediyesince yapılan sinyalizasyon sistemlerinde aksaklık tespit edildiği takdirde uyarıda bulunmak ve düzeltilmesini sağlamakla,

g) Büyükşehir belediyesinin sınırları içinde kalan karayollarının bir kısmının veya tamamının yoldan faydalananların bir kısmına veya tamamına kapatılmasına, park edilecek yerler ile zaman ve süresinin ve araçların geliş ve gidiş yollarının ve yollara konulacak trafik işaretlerinin yerlerinin belirlenmesine karar vermekle,

ğ) Büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunun belirlediği sınırlar içinde araçların kullanacağı şeritleri ve yol kullanım esaslarını tespit etmek ve gerekli yasakları koymak, gerekli hal ve yerlerde en çok ve en az hız limitlerini belirlemekle,

görevli ve yetkilidir.

07.06.2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf Ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu

Fiyat tarifelerinin tespit şekli

MADDE 62.- Bu Kanuna tabi esnaf ve sanatkarlarca üretilen mal ve hizmetlerin fiyat tarifeleri, bağlı bulundukları odalarca hazırlanır ve odanın mensubu olduğu birlik yönetim kurulu tarafından fiyat tarifesinin sunulmasından sonra otuz gün içinde onaylanır veya reddedilir. Onaylanan fiyat tarifesi belediye, mülki amirlik ve ilgili odaya yedi gün içerisinde bildirilir ve bu andan itibaren yürürlüğe girer. Fiyat tarifeleri, uygulanacak azami hadleri gösterir.

Belediyeler veya o yerin en büyük mülki amiri tespit edilen bu tarifeleri uygun bulmadıkları takdirde esnaf teşekkülü ile anlaşmaya varamazlarsa onbeş gün içinde o yerin mülki amirinin ya da görevlendireceği yardımcısının başkanlığında, ticaret ve sanayi veya ticaret odasından bir temsilci ile esnaf ve sanatkarlar odaları birliği temsilcisinden teşekkül edecek bir komisyonda görüşülüp karar verilmesini isteyebilirler.

Komisyon kararları salt çoğunlukla alınır. Komisyon, tarifeleri uygun bulmadığı takdirde tarife yürürlükten kalkar.

Komisyon kararına karşı, ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren on gün içinde ticari davaları görmeye yetkili mahkeme nezdinde itirazda bulunabilirler. Bu mahkemenin kararı kesindir.

B-) Diğer Belediyeler

Büyükşehir Belediyesi bulunmayan yerlerdeki diğer belediyeler 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'na tabi değildir. Bu belediyelerdeki ulaşım yönetimi açısından 5393 sayılı Belediye Kanunu ve diğer ilgili kanunlar uygulanmaktadır.

Belediye Kanunu'nda yer alan hükümler, Büyükşehir Belediye Kanunu'ndaki gibi aynı konuda düzenleme yapan diğer **tüm kanunların** hükümlerine karşı öncelik taşımamaktadır. Öncelik taşıdığı kanunlar Belediye Kanunu'nun 84 üncü maddesinde sayılanlardan ibarettir. Dolayısıyla, bu belediyelerde 84 üncü madde itibariyle çelişmeyen diğer kanunlara istinaden başka kamu kurum ve kuruluşları tarafından ulaşım ve toplu taşıma yönünden yapılacak işlemlerin uygulanabilirliği bulunmaktadır.

Bu belediyelerde, Büyükşehir Belediyelerinde olduğu gibi ulaşım yönünden özel bir örgütlenme ve yetkilendirmeye gidilmemiştir. Bu nedenle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nu ile İl ve İlçe Trafik Komisyonlarına verilen aşağıdaki yetkilerden Belediye Kanunu'nda düzenlenmeyenler uygulanmaya devam etmektedir.

İlgi kanun ve hükümler:

5393 sayılı Belediye Kanunu

Belediyenin Görev ve Sorumlulukları
MADDE 14.- Belediye, mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla;
f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dahil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek.
j) Toptancı ve perakendeci halleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.
p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergahlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

(l) bendinde belirtilen gayrisıhhi müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır. Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştay'ın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırkdokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.

Gelecek yıllara yaygın hizmet yüklenmeleri

MADDE 67.- Belediyede belediye meclisinin, … alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, … toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri…. ilk mahalli idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebilir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 84.-Bu Kanunla, belediyenin sorumlu ve yetkili kılındığı görev ve hizmetlerle sınırlı olarak; 24.4.1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 4.7.1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu, 10.6.1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu, 12.9.1960 tarihli ve 80 sayılı 1580 sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tevfikan Belediyelerce Kurulan Toptancı Hal'lerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanunu, 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu, 14.6.1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunu, (...)(*), 10.7.2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu, 1.5.2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunu, ile 14.7.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bu Kanun hükümlerine aykırılık bulunması durumunda bu Kanun hükümleri uygulanır.

C-) Bütün belediyelerin ulaşıma ilişkin görevleri

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nu 10'uncu maddesi ile belediyelere görev ve yetkiler verilmiştir. Dolayısıyla, belediye kanunlarında ayrıca farklı olarak düzenleme yapılmayan hususlarda belediyelerin 10 uncu madde ile de verilen görev ve yetkileri bulunmaktadır.

13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

Madde 12- b)
İl ve İlçe Trafik Komisyonlarının görev ve yetkileri
1. İl sınırları içinde mahalli ihtiyaç ve şartlara göre trafik düzeni ve güvenliğini sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak,
2. Trafiğin düzenli bir şekilde akımını sağlamak bakımından alt yapı hizmetleri ile ilgili tedbirleri almak, trafikle ilgili sorunları çözümlemek, bütün ülkeyi ilgilendiren Trafik Güvenliği Yüksek Kurulunun müdahalesini gerektiren hususları İçişleri Bakanlığına iletmek,
3. Karayolu taşımacılığına ait mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, trafik düzeni ve güvenliği yönünden belediye sınırları içinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük taşıtları ile motorsuz taşıtların çalışma şekil ve şartları, çalıştırılabileceği yerler ile güzergahlarını tespit etmek ve sayılarını belirlemek,
4. Gerçek ve tüzelkişiler ile resmî ve özel kurum ve kuruluşlara ait otopark olmaya müsait boş alan, arazi ve arsaları geçici otopark yeri olarak ilan etmek ve bunların sahiplerine veya üçüncü kişilere işletilmesi için izin vermek,
5. Bu Kanunla ve diğer mevzuatla verilen görevleri yapmak,